

اجبار به تن فروشی از طرف شوهر خواهر

Photo: Polonez/www.shutterstock.com

موسی برزین

پرسش:

سلام، خسته نباشید!

در همسایگی ما یک دختری زندگی می کند که پدر و مادرش چند سال پیش فوت کرده اند و به همین دلیل او که جایی برای رفتن نداشته در سن ۶۱ سالگی به خانه خواهر خود می آید. خواهرش بسیار بزرگتر از خودش است و شوهر خواهر هم یک مرد معتاد و موادفروش است. وضعیت مالی شان هم خیلی بد است. خلاصه برخی ها در محله می گویند این مرد خواهر زنش را مجبور به همخوابگی با مردان می کند. یعنی این دختر را می فروشد و در قبالتش مواد یا پول می گیرد. خواهر این دختر نیز اصلا اعتراضی ندارد. من شنیده ام که این آقا خانمش را هم مجبور به این کار می کرده است. الان این دختر ۱۲ سالش است. پدر من یک سوپر مارکت در محله دارد و من هم بعضی وقت ها به او کمک می کنم. این دختر هم مرتب برای خرید به مغازه ما می آید و بعضا چند کلمه ای با هم صحبت می کنیم. چند روز پیش برای خرید سیگار آمده بود با صورت کبود. پرسیدم چه شده و او گفت شوهر خواهرش او را زده. بعد تعریف کرد که شوهر خواهرش مجبورش کرده به خانه چند مرد برود و شب را با آنها بگذراند. این دختر هم قبول نکرده و شوهر خواهرش به شدت کتکش زده. واقعیتش می خواهم یک کاری بکنم چون دلم برایش می سوزد اما نمی دانم راهش چیست و از کجا باید شروع کنم. آیا این دختر می تواند شکایت کند؟

پاسخ:

سلام!

متأسفانه پدیده اجبار به تن فروشی از طرف اعضای خانواده به کرات مشاهده شده است. مخصوصا افراد معتاد بیشتر اقدام به این کار می کنند. برخی پژوهش ها در ایران نشان می دهند تعداد قابل توجهی از تن فروشان زن، به اجبار یکی از اعضای خانواده خود همچون همسر و پدر به این کار مبادرت کرده اند. بر اساس داده های یک طرح پژوهشی با عنوان «ارزیابی سریع وضعیت تن فروشی در شهر تهران با تاکید بر رفتارهای پرخطر مرتبط با ایدز» که در سال ۶۸۳۱ از سوی سعید مدنی قهفرخی به سفارش وزارت بهداشت و دفتر جمعیت سازمان ملل متحد انجام شد، ۷۲ درصد زنان مورد مطالعه در این پژوهش، اولین تن فروشی خود را به اجبار یکی از اعضای خانواده خود انجام داده اند.

اما پاسخ به پرسش شما: در قوانین ایران جرم خاصی با عنوان اجبار به تن فروشی وجود ندارد؛ گرچه در قانون مجازات اسلامی جرمی با عنوان «قوادی» وجود دارد که بر اساس آن می توان از کسانی که فردی را مجبور به تن فروشی می کنند، شکایت کرد.

قوادی عبارت است از به هم رساندن دو یا چند نفر برای زنا یا لواط. ماده ۳۴۲ قانون مجازات اسلامی می گوید: «حد قوادی برای مرد ۵۷ ضربه شلاق است و برای بار دوم علاوه بر ۵۷ ضربه شلاق به عنوان حد، به تبعید تا یک سال نیز محکوم می شود که مدت آن را قاضی مشخص می کند و برای زن فقط ۵۷ ضربه شلاق است.»

در مورد شوهر خواهر این خانم نیز این جرم صادق است. بنابراین ایشان می تواند به دادسرا رفته و شکایت کند. البته باید اثبات شود که شوهر خواهر این خانم، او را مجبور به این کار می کند.

به کانال تلگرام امن ببینید.

پرسش:

اگر این دختر برود بگوید من مرتکب رابطه جنسی شدم آیا برای خودش خطر ندارد؟ آیا خودش را نمی گیرند؟

پاسخ:

متأسفانه در حقوق ایران چنین مشکلی وجود دارد. گرچه در قوانین اگر شخصی مجبور به عمل مجرمانه شود مسئولیت کیفری ندارد اما اجبار یعنی وضعیتی که اراده فرد را سلب کند. در مورد مسأله‌ای که شما مطرح کردید این سوال پیش می‌آید که آیا این دختر نمی‌توانسته از همخوابگی با مردان امتناع کند؟ آیا اراده وی به کلی سلب شده است؟ و...

از این نویسنده بیشتر بخوانید:

[۵۱ ساله بود که شوهرش دادند](#)

[نگذاشت دختر نابینا مدرسه برود](#)

[شوهرم مرا وادار به فروش مواد می‌کند](#)

با وجود این در قانون مجازات مقرراتی وجود دارد که می‌توان با استناد به آن برداشت کرد که در مواردی که فرد از طرف دیگری در اثر تهدید مجبور به زنا می‌شود مسئولیت نداشته و مجازات نخواهد شد.

بر اساس تبصره دو ماده ۴۲۲ قانون مجازات «هرگاه کسی با زنی که راضی به زنا با او نباشد در حال بی‌هوشی، خواب یا مستی زنا کند رفتار او در حکم زنا با او به عنف است. در زنا از طریق اغفال و فریب دادن دختر نابالغ یا از طریق ربایش، تهدید یا ترساندن زن اگرچه موجب تسلیم شدن او شود نیز حکم فوق جاری است.»

اما با توجه به اینکه در این تبصره وضعیت زانی و رفتار او در نظر گرفته شده و در موضوع بحث ما زانی خود اجبار و اکراهی انجام نداده و این اجبار از ناحیه دیگری بوده است، بنابراین نمی‌توان زنا را به عنف دانسته و مجازات آن را نسبت به زانی محقق دانست اما از ضابطه ارائه شده در این ماده یعنی رفع مسئولیت به دلیل مورد تهدید و ترس فرار گرفتن زانیه، می‌توان برداشت کرد که فرقی بین اینکه تهدید و ترساندن از ناحیه زانی بوده باشد یا دیگری وجود ندارد. یعنی نسبت به مسئولیت قربانی تهدید یا ترس، فرقی نمی‌کند که این تهدید از ناحیه چه کسی بوده است بلکه مهم این است که در اثر تهدید، اراده و خواست زانیه سلب شده باشد

پرسش:

به نظرتان چه کار می‌توانیم بکنیم؟

پاسخ:

اولین اقدامی که لازم است انجام شود دور شدن این خانم از خانه شوهر خواهرش است. این خانم به نحوی باید محل زندگی خود را جدا کند چون تا ایشان در منزل شوهر خواهرش زندگی می‌کند در معرض انواع خشونت‌هاست. در این راستا می‌توانید با اورژانس اجتماعی سازمان بهزیستی تماس بگیرید. در مورد اقدام قضایی پیشنهاد می‌شود به دادسرا مراجعه شده و از خواهر شوهر شکایت شود. گرچه این شکایت مشکلاتی را داشته و اثبات اجبار سخت است اما به هر حال دادگاه در این مورد تحقیق کرده و ممکن است خود مدارکی را پیدا کند. این خانم هم اگر شهادتی دارد می‌تواند به دادگاه معرفی کند. ضمن اینکه اگر شوهر خواهر مواد فروش است شما می‌توانید این مسأله را به نیروی انتظامی گزارش دهید تا به این دلیل و تحت این عنوان، مورد پیگرد قرار بگیرد.